Čerešňa

Mária Nováková

Čerešňa je výber básní, ktoré boli vytvorené v priebehu niekoľkých dní. Ich zameranie je rôznorodé, no vždy spája človeka a prírodu. Pohľad dievčaťa na svet, ľudské návyky i všetko smutné, čo majú ľudia na svete spoločné.

Zbierka čerešňa prichádza ako druhé dielo autorky. V porovnaní s prvotinou, nesúcou pomenovanie Zablatená princezná, sú básne dlhšie, zamerané rôznymi smermi a hovoria viac o nádeji. Rovnako ako Zablatená princezná, aj Čerešňa je smutná kniha o melancholických svetoch, ktoré prinášajú viac sĺz ako úsmevov.

Autorom fotografií je Martin Chudík. Martinov blog: http://matochudik.blog.sme.sk

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	GKBN
Mária Nováková	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Tretie (2013)	010001

Obsah

Čerešňa....1
Lampa....3
Vietor....4
Zrnko piesku....5
Slza....6
Čerešňa....7
Lepidlo na sny....8
Spomienka....9
Človek a čerešňa....10
Lastovička....11
Vianočná....12
Zablúdená duša....13
Žena bez srdca....14
Rieka....15
Nádej....16
Osud....17
Veverička....18
Láska a priateľstvo....19

Lampa

Zaspáva lampa na ulici,

unudená už ledva bliká,

ani sama nevie za čo pyká,

nikto ju nepohladí po plechovom líci.

V temnom údolí rezignovala,

prestala svietiť úplne,

mesiac nebol v splne,

každá hviezda sa schovala.

Lampa ostala ale nesvietila,

neukazovala cestu tmou,

nepoznala žiadny z tých snov,

tma ju veľmi netrápila.

Ostala temná naveky,

cez dni vrhala malý tieň,

nemohla ostať iba preň,

uvoľnila miesto pre vleky.

Smutne v zbere pozerá,

nie je tam lampa jediná,

sklo papier i kvetina,

každý na každého dozerá.

Vietor

Odviata vetrom do ďaleka,
láskou ju ľudia nazývajú,
pod hrubým svetrom človeka,
márne ju stále hľadajú.

Neznáma pred odbornou skúškou,
sama pred sebou ukrytá,
milovala princa keď bola slúžkou,
červeným perom vyrytá.

Sila ktorá hýbe vesmírom,
nepohne najtvrdšími hlavami,
sen ktorý vždy ostane snom,
ukryté city medzi riadkami.

Vietor odvial veľkou rýchlosťou,
lásku vo väčšine podôb,
úsmevy nakazené kyslosťou,
ostáva závisť pôvodca chorôb.

Milované dotyky zasiahla hrdza,
v inej krajine sa možno dohodnú,
reči o láske idú mimo srdca,
vietor zničil závislosť chorobnú.

Zrnko piesku

Leží zrnko piesku na pláži,
sleduje vlny oceánu,
nikoho nestráži,
túži spoznať bránu.

Na diaľku ďalekú,
kde piesky cestujú,
už od čias praveku,
neúnavne putujú.

Vlny ale nestačia,
zrnko sa nehýbe,
rýchlo sa obrátia,
vlniská prehnité!

Pristúpené turistom,
pravidelná urážka,
už si je na istom,
zachytila ho podrážka.

Zrniečko spoznáva mesto,
na šľapke svetu zoči-voči,
v kufri neostalo miesto,
so šľapkou skončilo v koši.

Slza

Slza je už pripravená,

bude túra po líci,

stačí jedna skoro žena,

stojaca na stanici.

Odchádza jej rytier bez koňa,

lúči sa s čiapkou s Donaldom,

priateľstvo sa odteraz nekoná,

princezná skončila s Ronaldom.

Po líci steká nespútane,

pokožka je slaná a studená,

ľúbi ho i neľúbi ho je na hrane,

cíti sa na srdci spotená.

Maličká láska odchádza vlakom,

možno tak ako spieval Habera,

v mori lások bola malým makom,

ale mala v desiatich frajera.

Po rokoch pozrela vyblednutú fotku,

on a ona a ich láska drzá

on má hotely a už nie maringotku

jej po líci práve steká slza.

Čerešňa

Konármi sa podopiera,
čerešňa skoro snehobiela,
sivé kvietky a slabá viera,
že ešte raz bude nádhera.

Stará čerešňa na svahu,
kedysi krásna a plná života,
dnes stojí len na výstrahu,
posledná vzdialená od plota.

Všetky sú v bezpečí,
polievané s láskou,
len jej toto svedčí,
však bola kráskou.

Najkrajšia ostala,
už nieto súpera,
z krásky je oštara,
kus starého dreva.

Dvojica sedí na konároch,
v tú krásnu sobotu,
vníma ich v pohľadoch,
milujú slobodu.

Lepidlo na sny

Rozbité sny sa lepiť nedajú,
lepidlo na sny nikto nepozná,
stále prichádzajú a splývajú,
tak že ich nikto nerozozná.

Jeden sen bol o láske,
ktorá vydržala hurikány,
zlomil sa na otázke,
ktorá zakrútila s nami.

Druhý sen bol o dôvere,
ktorá nás spolu držala,
jedno áno o nevere,
už zdravím nesršala.

Tretí sen bol o želaniach,
v sne mal každý všetko,
rozbil sa však na prianiach,
mať viac ako niekto.

Všetky sny sa dolámali,
ani jeden nemal suché oči,
lepidlo na sny nemali,
svet sa prirýchlo točí.

Spomienka

Ona ho milovala srdcom,

on ju mával rád,

spomienka bola jej sudcom,

on po nej už nemal hlad.

Priala si jeho dotyky,

on chcel od nej mlčanie,

ona bola ako žolíky,

za to jej vracal vrčanie.

Spomienky mala ružové,

on ako najčiernejšia noc,

túžila po každom jeho slove,

slovo od neho bolo moc.

Dievča vyberá zo spomienok,

on ukladá na dejín smetisko,

túžila večne po zložení ramienok,

mal výhovoriek desať či sto.

Nakoniec pochopila lásku,

on ju cítiť nepotreboval,

doprial jej nejednu vrásku,

spomienku na ňu pochoval.

Človek a čerešňa

Najkrajšie je rozkvitnutie,

u čerešne i u človeka,

dlho je nezabudnuté,

ostane silná spomienka.

Veľa spoločné a blízke,

nielen prvé písmená,

city vysoké i nízke,

keď spoja svoje ramená.

Príde jar a zeleň sneh nahradí,

v lete sa kvety zmenia na plody,

naberú skúsenosti v rovnakom poradí,

nadíde zima a zanechá škody.

Čerešňa nebude kvitnúť večne,

zoslabnú ruky každého človeka,

berie všetko smutné i smiešne,

raz príde cesta veľmi ďaleká.

Dovtedy ostáva more času,

človek je mladý aj jeho strom,

zasadený možno zavčasu,

poklad ktorý vtedy nebol snom.

Lastovička

Bola raz jedna lastovička,

mala výborný zrak,

videla každý kúsok sklíčka,

aj každučký mak.

Videla ľudí a všetko ich snaženie,

pozorovala ich každý deň,

málo lásky a samé utrpenie,

egoizmus a smútok preň.

Videla hádky a ich výsledky,

každý sa chcel cítiť víťazom,

citové vojny mali dôsledky,

deti cestovali súdnym príkazom.

Potom odletela na juh,

ďaleko od týchto ľudí,

veľmi rýchlo zmenila vzduch,

ktorý tu stále blúdi.

Vrátila sa a nič sa nezmenilo,

ľudia si nerozumeli vôbec,

kto kedysi miloval chodí na pivo,

ľudskosť za opačný koniec.

Vianočná

Vianočné slnko hľadí cez mraky,
díva sa čo sa s nami deje,
nemá tie svoje typické znaky,
neusmieva sa a nehreje.

Musíme sa zahriať my ľudia,
prisniť si najkrajšie dni roka,
škoda, že naše sny blúdia,
premena dávneho otroka.

Darčeky z obchodu so zľavou,
darované do nesprávnych rúk,
slávime sviatky svojou povahou,
miesto kolied hádok hluk.

Stromček z výkladu stojí,
ponúka balenú prázdnotu,
každý si siahnuť dovolí,
aj keby šlo o besnotu.

Vianoce pominú a prídu o rok,
znovu prídu nekonečné volania,
povieme si potom či je pokrok,
máme odvahu na zmenu správania?

Zablúdená duša

Blúdila duša medzi dvomi telami,
nechcela opustiť pôvodné telo,
princezná mala byť medzi myšami,
žiť iný život sa jej nechcelo.

Nič nedokázala, ale nebola sama,
stále ju niekto chválil a chcel,
namiesto rozumu bola v hlave slama,
prihovoriť sa jej len kráľ smel.

Spadla z koňa, ktorý ju ledva niesol,
ten sa poranil a zomrel v bolesti,
v jeden okamih spolu s ňou klesol,
ležali vedľa seba na námestí.

Duša princeznej bola hriešna,
zopakovať si musí život na Zemi,
každá jej výhovorka je smiešna,
bude myšou, ktorá žije v podzemí.

Teraz uteká po malých chodbách,
čo by dala za syr i malý kúsok,
mala inú tvár ako na fotkách,
hodvábnu perinu nahradil obrúsok.

Žena bez srdca

Zablúdil rýchlik plný pocitov,

odvtedy je bezcitná,

ženu za bodkou ukrytou,

zhrýza jej vlastná vina.

Neľúbila a nepoznala,

nikoho nenosí v srdci,

jej láska je ako vrana,

len blázon to s ňou skúsi.

Vyčiarknuté sny z denníka,

nikdy nebudú skutočné,

kým iné sa tešia zo psíka,

ona má svoje šaty smútočné.

Rozdáva slzy kadiaľ chodí,

nikto slzy nechce do duše,

pláva slzami na deravej lodi,

ďaleko od najbližšej súše.

Ženu bez srdca hodilo o skaly,

stratila vedomie, ktoré nemala,

stopy na skalách po nej neostali,

posledná smrť nebola pomalá.

Rieka

Plavia sa vody do mora,

odnášajú všetko staré,

nič v ceste nakoniec neodolá,

možno je odnášané práve.

Rieka je silná a odolná,

nikto ju celkom nezotročí,

sama je so sebou spokojná,

nemení sa niekoľko storočí.

Príde človek a rieky sa zhostí,

stane sa pánom vody v nej,

prebrodí brody a postaví mosty,

energiu pre seba stvorí z nej.

Rieka sa sfarbí odpadami,

olej pláva po jej hladine,

človek ju zabije nápadami,

za všetko bude na vine.

Odíde človek a ostane rieka,

obnoví svoj svet plný života,

dievča ktoré pri jej brehu narieka,

je slepá ale netrápi ju slepota.

Nádej

Zablatená nádej sedí pri chodníku,
stratila lístok na posledný autobus,
oči má zahĺbené do špiny na pomníku,
vyblednutá je celá ako biely obrus.

Nádej všetci pýtajú pred každým krokom,
inak sú nesmelí a nehľadajú zmysel cesty,
dobre vedia, že sa stávajú jej otrokom,
z obrazov veľkých ľudí sú detské kresby.

Túžby a sklamania prekonáva stále,
aj keď je kdesi pri ceste zabudnutá,
pomáha babrákom ktorý majú na mále,
po nádeji túži nejedna hlava padnutá.

Nedoletí na koberci rýchlosťou blesku,
každý ju musí v sebe hľadať sám,
Pandorinu skrinku zmenia na drevotriesku,
ak ustúpi nádej - takmer ľudským hrám.

Raz bude na moste spolu s tebou,
budeš sa s nádejou držať za ruku,
odpovie ti rada a s veľkou nehou,
raz aj ty nájdeš pravý uhol v oblúku.

Osud

Pýtala som sa osudu,

prečo aj myšlienka biela,

osamotenú obludu,

pri srdci pobolieva.

Osud sa chytil za hlavu,

prečo môže on za všetko,

hlavu silnú a zdravú,

nepočúva srdiečko.

Pozná myšlienky všetkých farieb,

spisuje ich a všetko riadi,

predpovedá nakreslenie malieb,

aj to, že sa dvaja budú mať radi.

Niekomu Osud nadiktuje,

ako rád bude niekto žiť,

svet, kde každý niekoho miluje,

prepáč, ale ty nie si jedna z nich.

Odišla som od Osudu sama,

tak som k nemu aj prichádzala,

ako hlúpe dievča a nie ako dáma,

svoje sny som do ďalších snov dala.

Veverička

Tak vzdialená od ľudí,

živí sa orieškami,

vždy sa rýchlo zobudí,

keď je trafená kamienkami.

Veverička je ďaleko,

ale pre kamene blízko,

spadne hlboko ranená,

keď ju trafí Miško.

Najväčší z malých chlapcov,

rýchle sú jeho kamene,

nie je múdrejších od vrabcov,

keď si na silu spomenie.

Môže písať svojej mame,

že zabíjal lesné veveričky,

namiesto pochvaly pokarhanie,

do rúk miesto kameňov knižky.

Kým však chlapec dospeje,

umrie nejedna veverička,

na ňu si on nespomenie,

prišiel kameň a zmizla výška.

Láska a priateľstvo

Bojovala s priateľstvom láska,

večný boj o ľudské city,

cez ústa išla lepiaca páska,

nemí vojaci pred svetom skrytí.

Láska oveľa viac riskovala,

bolela i trápila celé noci,

priateľstvo podľa nej upadáva,

len láska má city v moci.

Bojovali stále o človeka,

ktorý sa učil milovať,

pre neho nebola diaľka ďaleká,

stále však mal čo ľutovať.

Láska v ringu zvíťazila,

priateľstvo skončilo na lopatkách,

víťazstvo, aké si vysnívala,

slávila ho na plných obrátkach.

Priateľstvo sklonilo smutnú hlavu,

uznalo porážku a všetko bolelo veľa,

spoznalo lásku, takú tú pravú,

a aj ju si praje za priateľa.